

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor

Egyes szám ára 10 fillér

Megjelenik minden vasárnap.

Telefonszám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca 17. szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

A kiadóhivatal

munkakörét Kéthelyi L. és Társa könyvnyomdája vállalván magára, az előfizetéseket, nyitási és hirdetési díjak és a lap szellemi részére vonatkozó feladatok ide intézendők.

Ébredj Monarkia!

Általánosan ismert dolog, hogy Ausztriával való viszonyunkban még ma nem forrták ki magukat az események, nem értek még meg teljesen állapotaink annyira, hogy pénzügyileg, katonailag és a külképviselet tekintetében teljesen külön válhassunk Ausztriától. Ezt a minden átmenetnélküli, nagy előkészületeket, körültekintést, mély államferfiúi bölcseséget, munkát és az ezzel járó hosszabb időt igénylő gyökeres változást ez idő szerint hazánk semmi esetre nem bírnia ki. Ezt a minden igaz hazafi által hón kívánt teljes független és önálló Magyarországot meg kell előbb csinálnunk; de ne kövessünk el e szent és magaslatos feladat megoldásánál megfontolatlanúságot, ne hirtelenkedjünk! Nem kockázzatok ez! Mert a szent hazasorsa, léte, boldogsága van ezzel egybekapcsolva. Ne ugorjunk vaktába a sötétségbe, mert egy ezredéves multra büszken visszatekinthető nemzet szenvedése juthat ezzel esetleg az örvénybe.

Magyarországot előbb gazdaságilag, társadalmilag erőssé kell tennünk. Vagyoniilag kell hazánk fiainak előbb gyarapodniok; mert a jólét a politikai önállóságnak és függetlenségnek nemcsak egyik legszükségesebb feltétele, tényezője, hanem egyszersmind hatá-

biztos alapkő, melyen a politikai függetlenség, az önálló Magyarország nagy katedráléja egyedül lesz felépíthető.

Nem politikai és közjogi szörszálhasogatásokra van mostanában szükség, hanem összetartásra, együttműködésre, hasznos, áldást hozó, tevékeny munkára. Ez fogja megérlelni hazánk javára azt a nemes gyümölcsöt, melyet majdan minden honpolgár fog élvezhetni. — Ez a gyümölcs azonban csak a béke fáján teremhet.

A béke pedig ismét csak a kölcsönös megértés gyermeke lehet. Megértésre van szükségünk tulnan is, innen is

A monarkia mindkét felét az elmúlt 40 év politikai története arra kellett, hogy tanítsa, hogy az 1867. kiegyezés hazánk halhatatlan bölcsének a nemzet boldogulására készült alapvető nagy műve volt ugyan, amelynek segítségével a trespéd és mély álom után, mi magyarok a nemzeti ébredés korszakába léptünk, ez uton haladva megizmosodtunk, fejlődöttünk és a nagy műnek sok tekintetben hibás irányban való alkalmazása daczára Magyarország ma már oly erős faktora a monarkianak, melyet saját léte aláásásának veszélye nélkül és a békés együttműködés nélkül, a másik állammal számításán kívül már semmiképpen sem hagyhat. De egyszersmind hatá-

rozottan be kell ismernünk, hogy koronás királyunk által lehetővé tett ez a nagy politikai alkotás az érdekelt két államnak az idők folyamán mutatkozott szükségleteinek és természet-szerűen — ellentétes érdekekről lévén szó — ma már elhalaszthatlanul korekciókra szorult a változott viszonyok kiegyenlítésére, elsimitására; még pedig a mi további meggyőződésünk javára olyképp, hogy önálló államléte-lünk nagy épületének ne csak a falait huzzuk fel, hanem azt tető alá is hozzuk, be is rendezzük és azután büszkén mondassuk bárkinek szemébe kilelé a minden angol polgári családfőnek jelmondatát: „Váram nékem az én hajlékom.”

Világramenő érvényt kell szerez-nünk annak, hogy ne bánts a magyart. Ha pedig ezt elértük, akkor leszünk csak igazán nagyok!

Azonban ezt csak az erők gyűjtésével, felhalmozásával, együttérzéssel és vállvetve, együtt tartással a monarkia másik felével látom lehetségesnek — egyelőre, egy nemzet teljes hatalmi kiépülésének javára a közel jövőben.

Az időpont pedig, amely e részben sikerrel nemcsak kecsegtet, hanem a vitalis érdekeinknek kivívására alkalmas is, immár elérkezett, mostanában nemcsak olyan időszerű, mint amilyen eddig alig volt, hanem szükségszerű

TÁRCZA.

J ó b.

Elbszélés, írta: **Almásy Gyula.**

Meg vagyon írva pedig a szentírás ó-testamentumában, hogy Jóbot, Husz városból próbára akarta tenni az Ursten, utálatos betegséget küldött a jámbor szolgára, és annak testén undok fekélyek ütöttek ki. Az asszonya pedig kidobatta a fekélyes Jóbot a hulladékok közé, a szemétdombra. És borzongva mentek el mellette az atyafiak, a szolgák, meg a koldusok is, a kik addig a jámbor Jóbot kenyeret ették.

S a hogy ott vonaglott az istenfő Jó és nem jött ki ajkán egyetlen panaszszó se az ellen, ki a szenvedéseket rábo-csájtotta, a pitvarba jött egy mezítelen lábú, fehérbőrű hetaira. Lihegett a melle erősen, mintha futott volna már hosszú órák óta, rozsdás vörös haja össze volt kuszáva, tele szurós, ragadós bogáncsokkal. Az arcza piros volt, tüzes, kicsattanó piros, mint a fehér vállán szétomló haja. A szempillái alól pedig két szenvedélyes

fekete szem lángzott ki. A pitvarajtóban megállott egy kissé, fehér hetara kezé rá-tette pihegő keblére, a hol szíve lüktetését érezte. Nehány pillanatig állott ott az ajtó mellett és nem mert beljebb menni a kihalt, szánalmas udvarba. Azután mégis előre ment tuskától sebzett, vérző, mezítelen lábával Jóba háza felé. Ott ült Jó felesége az ablak alatt és halkan imát mormogott, tán a sulyos bünei megbocsájtásáért. A mint meglátta a rongyolódott ruháju, mezítelen lábú hetairát, csodálkozóan nézett annak büvösen szép orcájára. A hetaira pedig tenyerébe rejte kipirult arcát oda-borult a csodálkozó asszony lábai elé. Vörös haja a földet söpörte, fehér válláról lehullott a szagattott köntös és zokogott.

— Bocsáss meg, jó asszony, hogy háborgatni merészellek én, a bűnös, rossz hírű hetaira, téged, a ki tiszta vagy, szent és becsületes. Hogy ide borulok zokogva lábaid elé és kérek, könyörgök tőled én, a ki rossz vagyok, mert csókot osztogatok és szerelmet, piszkos foltos pénzekért.

Nézz rám, bűnös hetairára, nézd hajam mint össze van kuszáva, a czom mily tüzes, testem mily lázadt, lábam mily vérző. Lásd, rohantam messziről töviseken, bokrokon át, mert látod, szeret az én bűnös hetaira szívem. Nem törődtem veled, hogy

a túske felszurja, kő feltépi, bokor felszaggatja lábamat, arczomba csapódik a fák szurós ága, szemembe süt az égő meleg nap és hajamba kapaszkodik a ragadós bogáncs, a mikor meghallottam, hogy beteg, hogy fekélyekkel van teli, a kiért meg tettem ezt a hosszú, szenvedéses utat. Mert a hetaira is tud szeretni.

A csodálkozó asszony pedig nem értett meg mindezekből semmit, ijedten nézett le a földön vonagló hetairára és elvonta annak ajkától kezét, a melyet az sűrűn, bűnbánóan csókolott.

— Igen, a hetaira is tud szeretni. Lásd, ez a szerelem nagyobb, tartósabb, mint a tiétek. Ti azt csókolhatjátok, a kit szerettek, hozzá mehettek feleségül, és boldogok lesztek mindíg életetekén át. De a hetairának mindenkit kell csókolni . . . azt is, kit utál talán.

Neki csak otthon szabad szerelmesnek lenni; ha künn mondaná az emberek közt valakinek, hogy szereti, megvernék, megbotoznák és még ki is nevetnék a szerény, megcsufolt hetairát. És én szerelmes vagyok, jó asszony, nem úgy, a hogy ti szerettek, ti boldog, tiszta asszonyok.

A hetaira itt elfáradt. Megsebbzett térdébe belement a piszkos föld és onnan szívta ki a mérges fekete vért.

is, a legtöbb politikai szempontból. Ezt, azt hiszem, bővebben megmagyaráznom, kifejtennem fölösleges.

A kiegyezést reformálnunk kell és pedig sürgősen. Még ősz királyunknak kell megadnunk az alkalmat arra, hogy babérjait szaporítsa és homlokára tehesse a legszebb és legértékesebb koszorút, örökségül hagyván népeinek mindkét államfél összes lakosának az áldásthöz tartós béke üdvösségét, örökösének pedig a sziklaszilárd, megíngathatlan uralmat.

A kiegyezés pedig csak olyképen lesz megreformálható, ha bölcs mérsékléssel úgy Magyarország, valamint Ausztria félreteresz minden tulhajtott követelést és számít a legközelebbi évtizedek állami szükségleteivel lehetségesen az egész vonalon, de elsősorban Magyarország iparának, kereskedelmének, mezőgazdaságának és általános népjólétének legégetőbb és jogos igényeivel.

Hasson oda minden párt egész erejének egyesítésével, összetartással, minden kicsinyes politikai pártérdek félretételével, hogy e terv sikerüljön.

Lépjenek e célnak előkészítése végett a monarchiánk összes számottevő politikai korifeusai akcióba, hogy az eredmény az államjogi törvényes formák között a lehető legrövidebb idő alatt valósággá lehessen. Az idő soha sem volt még erre alkalmasabb, mint mostanában, de épp ez okból égetően sürgős is!

Nem hinném, hogy tiszta lelkiismerettel akadna olyan, közjót szívén hordó politikai párt avagy sajtó, a mely tervemnek, — privát pártpolitikai és taktikai szempontoknak figyelmen kívül hagyásával, — ellenzője lehetne vagy ennek meghusítására törekednék; mert az csakis saját hazájának ellensége, a ki végeredményül fel fogja ébreszteni az idegennek étvágját a beavatkozásra és be fog válni a régi közmondás: inter duos litigantes tertium gaudet!

Megszánta pedig Jób felesége a szenvedő leányt, félénken tartózkodással meg-simogatta annak vörös haját és szánakozva kérde:

— Kit szeretsz hát te rossz utra tévedt, zokogó hetaira? Ki az, a kiért elhagytad a puha ágyat, nyugalmat és így megkínóztad tested?

A hetaira megcsókolta az asszony térdét és szaggatottan mondá:

— Bocsáss meg jó asszony! Az én szerelmem bűnös. A kit én szeretek, azt nem szabadna szeretni, mert asszonya van már, felesége.

— Ki az hát? Szóljál!

— A te urad, jó asszony. A fekélyes Jób. Azért győztem meg az én buja, parázna testemet.

Jób felesége felugrott a padkáról. Aztán kirohant az udvarról és szaladt, fellármázta az atyafiakat és jóbarátokat és szóla nekik:

— Hallgassátok! A házamba jött egy bűnösen szép hetaira, elibém térdelt és elmondá, hogy szereti az uramat. Jertek! Úzzuk el, a ki szenny hoz a női mocsoktalan házunkra.

És a rokonok és barátok elindulának, hogy kiverjék az emberek közé merészkedő hetairát. A leány pedig ott maradt a ház

Egyikünk se vegye megalázkodásnak, a mi monarchiánk egyaránt fontos léteérékének gyökeres megoldásához vezethet; mert be kell látnunk józan észszel, hogy erre nélkülözhetlen szükségünk van és ne hallgassunk kárörvendő ellenségünkre.

Orizzuk meg józanságunkat, békénket és vagyonunkat, mert csak így lehetünk nagyok, hatalmasak és erősek.

Roger Pál.

Krónika a hetről.

A képviselőház szerdai ülésén Apponyi Albert gróf a közoktatásügyi tárca költségvetésének során nagyjelentőségű beszédet mondott. Olyan kérdések rendezésének közeli megtörténtét jelentette be, a melyek régóta égető szükségét képezték. A miniszter bejelentette mindenekelőtt az ingyenes népoktatást és ezzel kapcsolatban a tanítóképzés reformját. az egész magyar nemzet tapsol a miniszter e nevezetes bejelentéséhez. A második nagyfontosságú kérdés az 1848: XX. t.c. végrehajtása, mit a protestáns egyházfelekezetek oly régóta sürgetnek. A miniszter egész határozottsággal jelentette ki, hogy a rég sürgetett intézkedés már a legközelebbi jövőben megtörténik és a vonatkozó törvényjavaslatot a Ház ele terjeszti.

A katolikus autonomia is a megvalósítás előtt áll. Törvénybe fog czikkelyeztetni az autonómiához való jog és rendelteti uton lesz letesítve. A kultuszminister kilátásba helyezte a kongrua rendezést, a polgári iskola reformját és végül elégedetten hivatkozott a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésére, mely a kiegyezés megkötésekor 2 és fél millió koronára rugott, ma pedig a 80 milliót meghaladja. E számok jelzik a magyar kultúra növekedését és haladását. Mondani sem kell, hogy egy-két nemzetiségi képviselőn kívül az egész Ház osztatlan tetszéssel fogadta a miniszter kijelentéseit.

A magyar és osztrák kormány között a katonatiszti fizetések dolgában hosszú vajudás után létre jött a megegyezés. A csütörtökön Bécsben befejezett tárgyalások eredménye az, hogy a katonatiszti fizetések fölemelése a jövő évi költségvetésbe lesz felvéve, de a folyó év második felétől

előtt és oda szorította kezét az arczához, a hol az az asszony megütötte.

— Hát jól van, te kegyetlen asszony, megvertél, megütöttél és én nem tudlak megbosszulni, mert hogy nem is bosszulahat meg senkit is a szegény hetaira.

A ház mögül fájdalmas nyögdecseles hallatszott és siránkozó szenvedéses panaszzó. A fekélyes Jób hangja volt. A hetaira meghallotta a hangokat és megrázkódott hirtelen a fájdalomtól.

És elmenne kisebezett lábával megkeresni a beteg Jóbót.

S amint meglátta Jób a bűvösen szép hetairát feléje közeledni, könyörgően nyújtotta felé kezeit és vizet kért.

A hetaira pedig hűsítő cseppeket vitt a szenvedő Jóbna és megsimogatta annak izzadságtól gyöngyöző homlokát.

Jób hálásan nézett a leányra és elhaló, fátyolozott hangon kérdezé:

— Ki vagy te, áldott lelkű leány, aki nem félsz hogy rád ragad teszem fekélye, aki ide mersz jönni hozzám és megmered simogatni kelevényes homlokom?

Ránézett a hetaira csillogó tekintete szeméivel és letérdelt a beteg mellé, hogy közelebb érezze annak lehetét.

— Gyöngye a szemed ugy-e Jób, hogy

számítandó visszaható erővel. A delegációk összehívásának idejére nézve azonban megegyezés a két kormány között még nem jött létre.

A patronage.

Idegen szó, de értelme hazai viszonyainkra is nagy jelentőséggel bír. Voltaképpen megfelelne az oltalomnak, de alkalmazkodva dr. Balogh Jenő egyetemi tanárnak a katolikus női tanfolyamban tartott igen érdekes előadásához, „az erkölcsi veszedelemben forgók oltalmazásá"-t értjük alatta.

Hálásabb témája a társadalmi bajok orvoslásával foglalkozóknak nem is lehet. Elfojtani a bűnt ott, a hol felburjánozni fenyeget, előltni csiráját, még mielőtt kikelő képessége ervényesülhetne, elfojtani a hozzá való hajlamot: a közérkölcök oly szaturálását idezi elő, mely a társadalom boldogulásához kell hogy vezessen.

A gyakorlati keresztülvitelhez jó eszközöket ajánl dr. Balogh Jenő. Mindenek előtt sutba veti Lombroso előítéltszerű elméletét a »született bűnösök«-ről és a bűnösöknek külsejük után való felismeréséről. Ezzel jóformán egészen elkülöníti a lelki tulajdonságokat a testiéktől és függetleníti a lelket az őt körülvevő hüvelyétől.

A bűn okának fűrkészésében is mélyrehatóbban jár el, mint Lombroso. Az, hogy az örökös, ragadja, arra vezeti, hogy mást keressen és találja meg a bűn kuforását. E szerint a bűnösök egyik csoportját betegek kepezik, kik az elnekorán körébe tartoznak; a másik véglet a megrogzott bűnös. A bűnre való hajlamot, azokna, kik gyenge akaratuak, főleg a nyomor, a rossz befolyás, a vallástalanság és az utánzási vágy idezi elő.

Eddig a törvény ezekkel a befolyásokkal nem törődött. Ujabbán egyesek ismét a szigorhoz ohajtanának visszaterelni, míg mások — es ez a helyes irány — az erkölcsi veszedelemben levők társadalmi oltalmában keresik az orvososságot. Ezt a tevényt nevezük patronage tevénytységnek.

Ennél a tevénytésnél a beteg és megrogzott bűnösök megjavítására nem kell nagy súlyt helyezni, mert ez, hosszú tapasztalat szerint, elenyészően csekély kivételekkel, meddő munka, am annál több gondot kell fordítani a fiatalokura és azokra, kik állandóan a bűn ösvényének szélén járnak.

Mindenkinek a lelkéhez hozzá lehet

nem ismersz rám, mert bűnös az orcám, a szemem is. Nem ismersz rám hetaira ruhámban, mert te a szüzesség fehér ruhájában is merél. Es én esküszöm neked Jób, hogy nem cseréltem volna fel a tisztaságot ezert a bűnt takaró szennyes hetaira ruháért. Tudod Jób, mikor nem akartad elhinni, hogy az ártatlan fehér ruhás leányka olyan gazul tudjon szeretni, amint én elmondám akkor neked, amikor azt monddád Jób, hogy ne ismerjük meg többé egymást, ha talán majd találkozunk egyszer, akkor lopózdott bele a lelkembe a bűnnek csirája. Es én nem is ismertelek meg, ha mellettem elmenél, és te se néztél le a bűnös, rossz hetairára. De a szerelmet azt ide zártam be, ebbe a rejtőzködő szívbe, mert jó helye van annak itten. A hetaira csak a csókját adja el ezüstökért, a szíve az övé marad, azt nem adja oda senkinek, mert nem is kéri tőle senki.

Jób tágra nyitotta beteges szemét és nézte merőn a líhegő hetairát. Aztán felemelte kezét és végigsimította a leány vörös kuszált haját, pihegő keblét, lázas szerelmes testét és vértől serkedző sebes lábát. Es felemelkeztet és megcsókolta hetaira sebeit.

— Szegény Jób, lásd mennyire szeret téged a másik becsületes asszonyod. — Kihajított és kinlódni hágy, ahelyett, hogy

férni, a mire legalkalmasabb a vallás és a népoktatás, mely nemcsak ismeretekkel látja el a fiatalságot, hanem erkölcsi életet is nemesíti. A legkisebb falusi mesternek is magasabb feladata, sem hogy nebulójának az „ABC” titkaiba való beavatását tartsa kizárólag kötelességének.

De a pap és a tanító áldásos munkájánál nem szabad megszűnnie a patronagenak. Igen hálás elismeréssel vesszük ugyan úgy dr. Balogh Jenő egyetemi tanárnak, mint ennek nyomán dr. Angyal Pál pécsi jogtanárnak a múlt kedden Kaposvárott a városházán tartott nagybecsű fejtegetéseit, azonban abban, a mit ők ajánlunk, még nem látjuk teljes garanciáját a bűnösök számának jelentékeny csökkentésére. Dr. Balogh Jenő és dr. Angyal Pál — igen helyesen — az embereket akarja megjavítani, de mi még ehhez az életviszonyok megjavítását is czélszerűnek tartjuk.

A szükségnek, a kisértésnek még a legerősebb jellem is csak bizonyos határig tud ellentállni — a szükség, a kisértést kell, a hol csak lehet, kiküszöbölni, hogy a jellemeket próbára tenni ne kelljen.

A valódi, az igazi patronage tevékenységnek tehát az általános nyomornak enyhítésére is ki kell terjeszkednie, még pedig semmi esetre sem alamizsnanyújtás útján, mert a koldus, a ki amugy is jut néhány fillerhez, kevesebb hajlik a bűnre, mint az, kinek önerzete utalja, hogy kegyelemkenyéren éljen.

Azért tartottuk ezt alkalmoszerűnek elmondani, hogy Kaposvárott is a múlt héten alakult meg a gyermek-patronage Kulin Sándor előkészítése alapján pécsi segédlettel; melynek védő osztályánál dr. Tevely Béla, pártfogó osztályánál Plachner Sándor lett az elnök.

H I R E K.

A város közgyűlése.

Kaposvár város képviselőtestülete május 20-án rendkívüli közgyűlést tartott, elegendő számban megjelent képviselőtestületi tagokkal.

Polgármester a gyűlést d. u. 4 órakor nyitotta meg s előterjesztette a törvényhatóságnak azon jóváhagyó határozatát, mely szerint két újonnan szervezett számvévi állás betölthető s ezek beállásával a város pénzkezelése és számvitele

bekenné sebed gyógyító balzsammal. A hetaira eljött, hogy betakarjon téged, csilapító balzsammal kenje be fekélyeidet és szomjuságotlító vizet hozzon számodra.

Lehajolt a hetaira és rátette boglyas fejét a szenvedő Jób mellére.

Azonközben bejöttek az udvarra az asszony rokonai és amint meglátták, hogy a leány ott terdel Jób mellett, kövekkel dobálták a daczosan néző szerelmes hetairát.

A hetaira pedig szólott:

— Ti lelketlen, szivtelen asszonyok! A hetaira ápolja, akinek ti nem adtok gyógyító irt fájó sebeire. A hetaira vizet hozott a szomjazó Jóbnak, megdörzsölte fekélyes testét és vigasztalta. A hetaira szereti Jóbot, nem úgy mint te, lelketlen asszony, aki felesége volnál.

És összenéztek az asszonyok és a hetaira felé mentek, hogy erőszakkal vonszolják el Jób teste mellől.

És látván a hetaira, hogy feléje jönnek a fenyegető asszonyok, lehajolt a fetengő Jób mellé, szerelmes testét oda fűzte annak kelevényes testéhez, ajakat hozzá szoritotta annak kékülő ajkához és szivta a fekélyes, bélpoklos Jóbnak a vérét.

állami módon eszközöndő, melyre nézve az új szabályrendelet előkészítése iránt a törvényhatóság már intézkedett. A képviselőtestület megbizta a polgármestert, hogy a pályázatok kihirdetése tárgyában a szükséges lépéseket tegye meg.

A köztisztasági költségvetést a törvényhatóság nem találta szabályosnak s csak úgy hagyta jóvá, ha a háztartási pótköltségvetésben előirányozni szándékolt 2000 korona más alpból nyer fedezetet. Az utcák tisztántartásával és öntözésével a 4 százalékos köztisztasági adót fizetők nincsenek megegyezve, Hagelman Károly, dr. Tevely Béla s még 12 társuk kérvényt adtak be a köztisztaság türelmetlen volta miatt, annak tárgyában rendkívüli közgyűlés összehívása iránt.

Szabados Imre tűzoltó főparancsnok és köztisztasági felügyelő előadja, hogy oly kevés ember áll rendelkezésre, hogy a közönség kívánságait kielégíteni ennyi pénzzel és ennyi emberrel képtelenség, hogy a régi rendszerre terjünk vissza. Légrár Lajos a Szigetvári-utca öntözését is javasolja ingyen vízzel és lajtal. Lencz Sándor utasítani kéri az előjárásot, hogy az egész város köztisztasági és közegészségügyi viszonyainak kiválóbb fentarthatása végett a jövő évre terjeszzen elő javaslatot, mert nem tartja helyesnek es elegendőnek, hogy a központi nagyobb utcák gondozása mellett a külső, nagy forgalmi városrészekből a tifusz és egyéb betegségek behurczoltásának, s mivel az egészségügyet a város minden lakosa élvezi, természetesnek találja, hogy ezen költségekhez kivétel nélkül mindenki járuljon hozzá. A hosszadalmas felszólalások után Lencz Sándor javaslata egyhangulag elfogadott.

Szentjakab község tűzkárosultjainak 200 korona segély megszavaztatott s a többi tárgy — melyek a korábbi határozatok törvényhatósági jóváhagyásáról szólnak — nagyon gyorsan kihirdetve tudomásul vetettek s a közgyűlés befejeződött.

Ez a gyűlés is szomorú tanubizonyossága annak, hogy a képviselőtestület tagjai a törvény- és a városi szabályrendeletekhez ismeret nélkül irnak és beszélnek. A polgármester mosolyogva hirdette ki, hogy a 16-an aláírt beadványra rendkívüli közgyűlést nem hívhatott volna össze, mert ehhez a képviselőtestületi tagok egynegyed része szükséges. De mivel bár nikor hívhat össze rendkívüli ülést, ezért módjában állott azt összehívni.

— **Uj főrendek.** Budapestről érkező hírek szerint a közel jövőben öt új főrend kinevezése várható. Az új főrendek lesznek: Chernel Gyula nagyatádi, Mecznér Béla királyhelmezi, Szentiványi Árpád kövi-i, Maliturszky György poroszói országgyűlési képviselő és Herczeg Ferencz író, a Petőfi-Társaság elnöke.

— **A kaposvár-igali vasut.** A kereskedelemügyi miniszter által engedélyezett kaposvár-igali helyierdekü vasut engedményesei, Igalban az érdekeltek által adandó hozzájárulási arány megállapítása végett, értekezletet tartottak. Remélhetőleg sikerülni fog az érdekeltség megnyerése és akkor végre talán létesül ez a vasut is. mi által a Somogy megye járási székhelye közül, az is vasuti összeköttetést nyer a megye székhelyével, a mely még azzal nem rendelkezett.

— **Szerencsétlenség játék közben.** A korcsolya egyesület fociball pályáján szerdán este könnyen végzetessé válható baleset történt. Egy összefutásnál ugyanis Kapotsfy Béla gymnasiumi VI. osztályu tanuló, Kapotsfy Béla árvaszéki helyettes elnök fia, oly szerencsétlenül esett el, hogy balkarja eltörtött. A rögtöni orvosi segély ugyan kevesbitette a fájdalmat, de a sérülés gyógyulásába sok idő telik.

— **A színházpályázat.** A kaposvári színház építésére kiírt pályázat lejárt, mind-

össze négy pályamű érkezett be, amelyeke a „magyar mérnök és építész egyesület” kaposvári fiókja fog elbírálni.

— **Kaposvár egészségügye.** Dr. Polányi Lajos városi főorvos az elmúlt félhó egészségügyi állapotát a következőkben ismerteti: megbetegedett meggyógyult ápolás alatt áll

diftériában	1	1	—
vörhenyben	4	3	1
hasi hagymában	2	—	2
hokkhorutban	1	1	—
bárányhimlőben	1	1	—
fültőmirigylobban	3	3	—

E ragályos betegségből kifolyólag halálozás, továbbá kanyaró és gyermekágyiláz nem fordult elő a múlt félhóban.

— **Kérelem.** Azon tisztelt gazdákat, kiknek az ideai vetésnél alkalmuk volt az időkülönbséget az impregnált és a nem impregnált takarmányrépamag kikéltése között megfigyelni, felkérjük, sziveskedjenek eziránti tapasztalataikat, akárhonnán szerezték is be a nem impregnált répamagot, közvetlenül Mauthner Ödön magkereskedésével, Budapest, Rottenbiller utca 33. közölni. Miután az ideai pontos megfigyelésekre a Mauthner czégnak ugy a tiszta igazság, mint a közérdek szempontjából szüksége van, nagyon kéri, előzetes közönetének hálás kifejezése mellett, a tényleges adatokat 3 nap alatt akár levelezőlapon is, vele tudatni.

— **Halálozás.** Czollner Vincze volt kaposvári gyógyszerész folyó hó 21-én Székesfehérváron meghalt.

— **Ujtás a postán.** Kaposvárott f. é. május hó 25 diktől kezdve a pénzesleveleket, utalványösszegeket és a postai csomagokat sulyra, terjedelemre és értékre való tekintet nélkül erre a czélra készült kézbesítő kocsikon levélhordók fogják a címzett lakásán, illetve üzlethelyiségében kézbesíteni. Nagyobb terjedelmű és sulyu csomagoknál a kézbesítő levélhordó kívánhatja, hogy a kocsiból a lakásra való be, illetve felszállásnál a címzett vagy valamely alkalmazottja neki segédkezet nyújtson. Nem kézbesítettnek házhoz, hanem továbbra is a postahivatalban adatnak ki: a) a „poste restante” címzett küldemények, b) a polgári és katonai hatóságok és hivataloknak szóló csomagok, c) a közös hadsereg, a honvédség és csendőrség legénységéhez címzett küldemények, d) azon magánosok küldeményei, akik nem kívánják a házhoz kézbesítést és a postahivatalt értesítik, hogy küldeményeiket a postahivatal helyiségében óhajtják átvenni (raktárosok). Minden egyes csomag után tekintet nélkül sulyra, értékre vagy utánvétellel a háznál való kézbesítésért 10 fillér kézbesítési díj fizetendő. A raktárosok, kik küldeményeiket — beleértve a csomagokon kívül a pénzesleveleket és utalványösszegeket is — a postahivatalban kívánják átvenni, csomagjaik, pénzes levelek és utalványaik külön kezeléseért és készletben tartásáért havonként hat (6) korona raktárdíjat fizetnek és ezzel az eddig csomagokért, pénzes levelekért és postautalványokért járó értesítési, illetve kézbesítési díj fizetése alól felmentenek. A kézbesítő kocsik naponként kétszer indulnak ki a kaposvári posta és távirдахivataltól. A kiindulási időt annak néhány napi tapasztalat alapján leendő megállapítása után a kaposvári posta és távirдахivatal főnöke fogja a közönségnek tudomására hozni.

— **Országos jubileumi zárandoklat** Lourdesbe augusztus hó 8-án indul Nagyboldogasszony ünnepe dr. Városy Gyula kalocsai érsek ur önmagyméltósága védnöksége alatt. A zárandoklat lelkivezetését egy több tagból álló papirendezőbizottság látja el. Utirány: Budapest, Wien, Salzburg, Innsbruck, Mária-Einsideln, Genf, Lyon, Parray, le-Monial, Cette, Lourdes, Lyon, Bern, Innsbruck, Wien, Budapest. Árak:

I. oszt. 460 kor., II. oszt. 320 kor., III. oszt. 210 kor., Programmal és felvilágosítással szívesen szolgál Fehér Ferencz pleb. Ebec, Esztergom m. Domonkos István, Nyul, Győr m. Benyács István Csacza, Trencsén m. Hegedűs Lénárd, pleb. Bajmok, Bács m.

KÖZGAZDASÁG.

Kisember — szegény ember.

Ismeretes dolog, hogy az életviszonyok mai mozgalmas és fejlődő állapotában a törvények, rendeletek és egyéb szabályok oly számosak és bonyolultak, hogy azokban a szakember is nehezen igazodik el. Éppen azért megbecsülhetetlen a hivatalos egyének abbéli szolgálata, amelyet ezek a közönség, a felek érdekeinek megvédésében hatóságok előtt gyakorolnak. Mert nincs az a bírói függetlenség és pártatlanság, a mely mind két fél érdekét egyaránt megóvná, különösen a jogviták folyamán, s így rendszeren a járatlanabb, a kevésbé közlékenyebb természetű, legtöbbször tehát a gyengébb fél huzza a rövidebbet. A jogegyenlőség szempontjából szükséges tehát, hogy a szakszerű jogvédelem minden ügyben és minden egyénre egyaránt kiterjesszessék. Ennek lehetőségét elvben minden jogállam — hazánk törvényhozása is — elismeri, de a gyakorlatban alkalmazását a jogügyek nagy csoportjára, éppen a legkisebb ügyekre és a jogkereső egyének jelentékeny részére éppen a legszegényebbekre nézve megnehezíti sőt legtöbbször lehetetlenné teszi a szakszerű jogvédelem drágasága.

Hogy tehát maga az elv ne legyen pusztán szó, a szakszerű jogvédelmet mindenkire s minden ügyre nézve hozzáférhetővé kell tenni. A ki tudja azt, hogy a szegény embernek néha pár garasnyi követelése reá nézve épp oly fontos, mint a gazdagok százakra vagy ezrekre menő peres vagyona; a ki tapasztalta, mennyi herce-hurczával, költséggel idővesztéssel jár a munkaidejét mulasztó embernél a perlekedés: az belátja nézetünk helyességét.

A szegényvédők rendszere, melyet törvényünk elfogadott, nem elégíthet ki minket, mert egyrészt nagyon sok és megalázó formassággal jár, másrészt pedig csak a teljesen vagyontalanokra terjed ki. Aztán hamar ráfanyalodik is a kispolgár erre a keserves utra, cseberből-vederbe esett, mert idejét a bíróságok helyett a községi-előjárásoknál kell elvesztegetnie, ahol jól össze is szidják, hogy mondjuk husz különféle, egy-két követelése miatt husz hivatalos bizonyítványt kell kiállítaniok. Ez a módja tehát a szakszerű jogsegélynek nem felel meg a jogegyenlőség követelményeinek. Célyszerűbb módja volna az ingyenes jogvédelem szerepe állami alapon, úgy hogy a bárki igénybe vehesse. Más módja az ingyenes jogvédelem rendezésének a társulás vagy szövetség. Ha alkalmas a társulás az élet majdnem minden viszonyaiban, ha páratlan sikerekre vezet a gazdasági élet minden terén, miért volna rossz és hátrányos gazdasági munkánk eredményének és jóvedelmünknek megővésében, biztosításában és megvédésében.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Érvényes 1908. május 1-től.

A Kaposvárra érkező és Kaposvárról induló vonatok nyári menetrendje.

1 vonat száma	Állomás	Érkezik	Indul	Jegyzet
Budapest—Fiume				
1002	Kaposvár	d. e. 10 óra 56 p.	d. e. 10 óra 57 p.	gyorsvonat
1004	"	este 8 óra 09 p.	este 8 óra 10 p.	gyorsvonat
1006	"	12 óra éjjel 54 p.	12 óra éjjel 56 p.	gyorsvonat
1008	"	d. u. 3 óra 06 p.	d. u. 3 óra 14 p.	személyvonat
1010	"	éjjel 4 óra 16 p.	éjjel 4 óra 24 p.	személyvonat
Fiume—Budapest				
1001	Kaposvár	d. u. 5 óra 39 p.	d. u. 5 óra 40 p.	gyorsvonat
1003	"	éjjel 3 óra 40 p.	éjjel 3 óra 41 p.	gyorsvonat
1005	"	d. e. 8 óra 05 p.	d. e. 8 óra 06 p.	gyorsvonat
1007	"	éjjel 1 óra 19 p.	éjjel 1 óra 20 p.	személyvonat
1009	"	d. u. 12 óra 31 p.	d. u. 12 óra 56 p.	személyvonat
Ujdombovár—Gyékényes—Zágráb				
1012	Kaposvár	este 7 óra 20 p.	este 7 óra 28 p.	személyvonat
Zágráb—Gyékényes—Ujdombovár				
1011	Kaposvár	d. e. 9 óra 01 p.	d. e. 9 óra 08 p.	személyvonat
Gyékényes Ujdombovár				
1041	Kaposvár	este 7 óra 56 p.	este 8 óra 11 p.	tehervonat személyszállítással
Ujdombovár—Gyékényes				
1042	Kaposvár	reggel 7 óra 19 p.	reggel 7 óra 34 p.	tehervonat személyszállítással
Siófok—Mocsolád—Kaposvár				
4305	Kaposvár	reggel 7:27 p.	—	
4313	"	este 7 órakor	—	
Kaposvár—Mocsolád—Siófok				
4312	Kaposvár	—	reggel 4:40 p.	
4306	"	—	d. u. 4:05 p.	
Fonyód—Kaposvár				
4411	Kaposvár	reggel 6:25 p.	—	
4403	"	este 9:45	—	
4401	"	d. u. 2:32 p.	—	
Kaposvár—Fonyód				
4412	Kaposvár	—	d. u. 12:41 p.	
4401	"	—	d. u. 3:30 p.	
4402	"	—	reggel 8:16 p.	
Szigetvár—Kaposvár				
4511	Kaposvár	reggel 7:01 p.	—	
4513	"	d. u. 2:57 p.	—	
Kaposvár—Szigetvár				
4512	Kaposvár	—	reggel 5:15 p.	
4514	"	—	d. u. 4:20 p.	
Barcs—Kaposvár				
4611	Kaposvár	reggel 7:13 p.	—	
4613	"	este 9:28 p.	—	
Kaposvár—Barcs				
4612	Kaposvár	—	éjjel 4:50 p.	
4614	"	—	d. u. 3:46 p.	

SZÉKELY ARMIN polgári és egyenruha szabó.

A m. kir. államvasutak,
a cs. és kir. közös hadsereg,
a m. kir. honvédség
szerződéses egyenruha szállítója

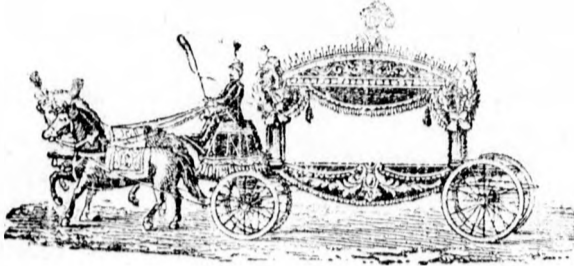
Kaposvár.

Készít finom polgári öltönyöket, felöltőket, minden fegy-
verresembeli egyenruhákat.

Raktáron tartja a legfinomabb szöveteket, kitűnő minőségű férfi- és fü-
ruhákat, bundáskabátokat, utazóbundát, kalapot, sapkát.

Tűzoltó egyenruhák önkéntes testületek részére előnyös árban és előnyös
fizetési feltételekkel.

 Bizományi raktár a hirneves gácsi lópokróczokból.

Van szerencsénk Kaposvár város és vidéke gyászoló családjainak
becses tudomására adni, hogy

Első kaposvári keresztény temetkezési intézetünket

tetemesen megnagyobbítva, azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy teme-
téseket jóval olcsóbban vállalhatjuk el és pedig **egyszerű temetés 25 frttől**
50 frtig gyászkoocsival két lóval együtt. Külön temetéseket, a hol csak
kocsi és ló szükséges, temetési kocsinkat **két lóval együtt 6 frtért** bocsát-
juk a **gyászoló közönség rendelkezésére.**

A midőn még megemlítve, hogy a temetéseket **részletfizetésre** is
elvállaljuk, kérjük a gyászoló közönség szives pártfogását,

maradunk tisztelettel

Első kaposvári keresztény temetkezési
intézet tulajdonosai:

**Fenyvesi Béla, Peterka József,
Kucserka Károly.**

Üzlethelyiségeink Fő-utca 22., fiókület Fő-utca 58. sz., a kórházzal szemben.

Somogyvármegye legnagyobb
női kalap és divatáruháza

FEKETE LAJOS

Kaposvár,

Főutca 8, Kemény palota.

**Nagy választék diszitett
és diszitetlen női és
gyermek szalma, csipke
és utazó kalapokban.**
A híres Turul cipőgyár főraktára.

FIUMEI

kávè és tea behozatali raktár.

Tulajdonos Rácz József,

Kaposvár, Erzsébetut 7. Piacztér.

Kávè

Tea

Rum

Csokoládé

Cacao

Czuk orka

Borok

Olcsó áruk.

SCHLESINGER ALBERT ÉS JÓZSEF

fakereskedők és gőztégla gyárosok Kaposvárott

a nagyérdemű közönség becses tudomására hozzák, hogy ujonan épült és berendezett

GŐZTÉGLAGYÁRUKBAN

kitűnő minőségű hornyolt cserepet, parkány-, szin-, járda- és ékteglat,
szárazan préselt keramitot és ulagesöveket állítanak elő,

mely felsorolt anyagokat ugy helyben, valamint vidékre a legpontosabban szállítják.

Megrendelhető:

 a Kaposvári Kereskedelmi és Iparbanknál.

PÉNZKÖLCSON!

20.000.000 korona áll rendelkezésére
1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró
köztisztviselőknek, katonatiszteknek és
nyugdíjasoknak csak kötelezvényre. —
Váltó nem kell! — Megkeresésnél köz-
lendő: életkor, törzsfizetés és szol-
gálati idő.

Jelzálogkölcson:

földekre és jó helyen fekvő, értékes
bérházakra, 4 százalékos 10-60 évig
terjedő törlesztésre. — Jutalék utólag.
Válaszbélyeg.

Országos Hitel-
és Kölcsönszerző Vállalat
BUDAPEST,
VI. ker., Izabella-utca 67. szám.
Telefon: 101-28.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon ol-
tott elsőrendű dugyökérzetű, teljes felelős-
ség mellett szállított következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövi-
dinka, Nemes kadarka, Furmint, Slanka-
menka, Burgond, Oporto, Mézész-
fehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Mus-
kotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasse-
lass, Passatuti.

1000 db. sima zöldoltvány	80 kor.
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni
szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár
szerint szállítok.

Tisztelettel
Sárkány József
Gyöngyös, (Hevesm.)

Nagy mellékkereset

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vi-
dégi ügynököknek, kik részvé-
nyeknek részletfizetésre való el-
adásával kívánnak foglalkozni.

Általános
Bank Részvénytársaság
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 30. szám.

100,000 db.
készlet.

Szegfű és Rózsa

100,000 db.
készlet.

Skorka János rózsá- és szegfűteletulajdonos ajánl direkt
külfországból beszerzett

óriás virágú Rem-szegfűket és nyakba nemesített Poker-rózsákat.

E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek.
Arjegyék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben min-
denféle csokrok, koszorúk mélyen lezállított áron készíttetnek.
Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett
cserepekben nyíló rózsákat, szegfűket, jáczintokat stb. a legol-
csóbb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú szegfűmagjaimról szól név-árlappal készséggel
szolgállok.

SKORKA JÁNOS
5 hold rózsá- és szegfűtelepe
B.-Szarvason.

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BÖRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut, 12. szám. (Piacz-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe aján-
lani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös üzletemet,

melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (Piacz-tér), nyitottam és
a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket, ugy-
szintén bőrönd, vadászati és bőr-diszmu árukat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó, ágytolltisztító és gözműfestő
intézete.

Kaposvár, Fő-utca 31. sz., saját házában.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti ruha- tisztító és gözműfestő gyárát,

mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból
felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok,
intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-kal növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.